

Siklós, vár, nyár, szalon

Éves képzőművészeti számvetés

CS. TÓTH JÁNOS

Siklói vár, 2020. VIII. 1. – X. 31.

A megnyerően patinás vár kiállítótermében mindenütt eleven a látvány. Talpunk alatt a múlt régészeti emlékei az üvegpadló védelmében, a falakon a jelen alkotóinak művészi megnyilvánulásai. A kiállításon meggyőződhetünk arról, hogy mindig erkölcsi, szakmai tétje van az egyéni szerepléseknek, hiszen itt nincs zsűrizés. Meg kell állnunk szinte minden műalkotás előtt, mert értékes vizuális tételek mutatják magukat. Elsősorban a baranyai régió, főleg Pécs és a főváros a kiállítók székhelye. Felvetődik a kérdés, miként kapcsolódhatnak e tájhoz a Budapesten élő alkotók, hogyan építhetik személyiségük, művészetük sajátosságává a mediterrán hangulatot.

Nos, a legújabb fizikai kutatások komolyan tűnő választ adnak erre a kérdésre. Ismert tény, hogy az információk tárolása a DNS mellett a testen kívül is lehetséges. Rupert Sheldrake szerint az emlékeket az úgynevezett morfikus mezők őrzik. Eszerint egyfajta kapcsolat jön létre téren és időn át, az agy pedig veszi és olvassa ezeket az információkat. A világ láthatatlan mezői egybekapcsolják az élőket az élettelenekkel. Elgondolása szerint egy forma létezése önmagában megkönnyíti azt, hogy valahol máshol egy hasonló forma jöjjön létre, lásd a pszí-mező elméletet. Ha elfogadjuk a fenti elméleteket, láthatjuk, hogy nem érdemes székhely szerint elkülöníteni az alkotókat. A képzőművész lelki videókazettájára feltölti a táji jeleket, a baranyai, villányi vagy siklói panorámát, illetve a fővárosi látkép is ugyanígy rögzül az itteni alkotókban. Az elme edzésének mindenképp jót tesz, ha elgondolkodunk a kvantumfizika kérdésein.

Térjünk azonban vissza a képzőművészet világába! Megannyi jó képességű, tisztességes képzőművész szerepel ezen a felvonuláson. Baky Péter rendezése egymásra sötét és világos, súlyos és levegős műveket helyez a falra, a térbe, így a mozgalmalmas architektónikus közeg felerősíti a művek hatását. Most öt olyan elvet különítsünk el, melyek alapján csokorba szedhetjük a kiállítókat.

AKNAY JÁNOS: *Emlék*, 2019, akril, vászon, 100×70 cm
HUNGART ©2020

Az első az organikus megközelítés, amikor az irracionális dolgok a képzelet, a belső táj ihletésében születnek. Esetükben a képalkotás járatlan útjainak felfedezése vezérli az alkotót. A teremtés, a születés, a történelmen túli lét kérdései jelennek meg a műveken, bátor és eleven organikus képzetek izgalmát, összetettségét hirdetik a munkák. A látvány a mindennapi tapasztalaton túlrá esik, de mégsem érezzük idegennek azokat. Baky Péter, Balogh Tünde, Bozsó Nóra, Bráda Tibor, D. Szabó Margit, Herczeg László, Pinczehelyi Nóra, Pinczehelyi Sándor, Pistyur Imre, Ridovics Péter, Sándor Miklós, Somogyi György, Szatyor Győző, Véssey Gábor, ef Zámbo István, Zvolcsky Zita alkotásai sorolhatók ebbe a gondolatkörbe.

A második a konstruktív, az emberi gondolkodást racionálisan értelmező felfogás. Az ebben a szellemben született műalkotások struktúrába szervezett opuszok.

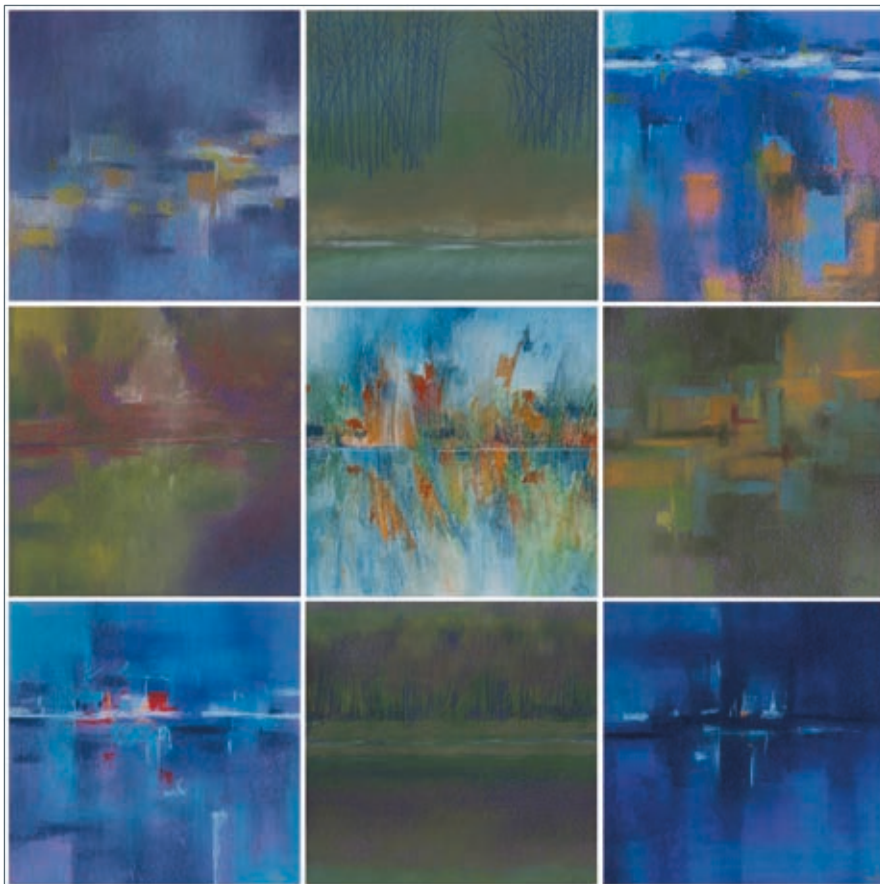
Ha az első gondolatkörben a belső territórium volt a domináns, ebben a sorban a külső kap szerepet. Terek, töredékek, geometrikus traktusok láthatók a kompozíciókon. Mozcgékony, kiszámítottan dinamikus mozzanatok uralják a műveket. Elegáns intellektuális hatások érvényesülnek a mértaniasan szerkesztett alkotásokon. Aknay János, H. Barakonyi Klára, Csizy László, Dréher János, Erdős János, Foster Colin, Jarmeczky István, Jegenyés Juszina Imola, Kéri Mihály munkáira mondhatjuk el mindezt.

A harmadik az éteri felfogás. Azt sugallják a munkák, határtalan a körülöttünk lévő világ, de egyben minden elemük behatárolt. Egyéni jelenlétünk a világban ebben az egymást alakító összefüggésében értelmezhető. Modern világkép mellett éljük napjainkat, miközben a tradíciók bűvópatak módjára velünk maradtak. Illúzió az önállóság, mert minden kontextusban értelmezhető csupán. Baumgartner Dubravko, Budán Miklós Zoltán, Bükösdí Kálmán, Bráda Enikő, Csavlek András, Göntér Endre, Mosonyi Tamás, Németh Sára, Nyári Zsolt, Puha Ferenc, Tóth Pitya István alkotása esik ebbe a kategóriába.

A negyedik az érzelmi, ösztönös hevületek, gesztusok megjelenése síkban és térben. Azt sugallják ezek a munkák, hogy a nyers materiális élet közepette is vágyunk a spirituális univerzum megismerésére. Deák Zsuzsa, J. Móker Zsuzsanna, Nádor Edina, Kádár János Miklós, Király Ferenc, Major Judit, Molnár Sándor, Somody Péter, Székács Zoltán, Váradi Anna, Vágner János, Vizi Julianna, Wrobel Péter ennek követői.

Az ötödik a figurákkal láttató kompozíciók sora. Az alkotásokon sokszereplős szinte minden történet. Megnyilatkozások, szimbolikus áthallások, kiemelések értelmezik újra a látott valóságot. A történetek nem egygyökerűek, nem is egybefűzhetőek, egyedi értelmezést kívánnak a befogadótól. Nagy képzelőerő, áradó energia teremti meg e művek erejét. Buda István, Deák Ilona, Horgas Karina, Kovács Ferenc, Kuti László, László Dániel, Molnár Tamás, Rétfalvi Sándor, Rigó István, Somody Péter, Seregi József, Szabó Gábor, Szabó Zsófia, Szórádi Zsigmond, Trischler Ferenc, Vanyúr István, Varga-Amár László a képviselői. Kő Pál elment a csapatból. *Gordonkás lányok* című kisplasztikája búcsúztatja.

Huszonkilenc éve, hogy a Siklóson alkotó Kovács Ferenc műteremavatóján megszületett az elhatározás a szalonról. Nem maradt el a tett sem. Országos rangú, sok műfajú seregszemlének vagyunk tanúi azóta is. Lehet járvány, adódhatnak egyéb akadályok, de a támogatók jóvoltából most is megrendezésre került a tárlat. Az már különös hozadéka az évtizedeknek, hogy a művészek között simpatíák, barátságok születtek. Márai Sándor arra figyelmeztet bennünket: „A barátság szolgálat, erős és komoly szolgálat, a legnagyobb emberi próba.” Vigyázzunk tehát a barátságra és vele együtt a Siklósi Szalonra!

BAKAY PÉTER: *A víz színei „A”*, 2019, pittkréta, papír, 60x60 cm HUNGART ©2020

KÉRI MIHÁLY: *Cím nélkül*, 2018, akril, vászon, 50x50 cm HUNGART ©2020